17/10/2019

Αναμένεται ο Προκαθήμενος της Ορθοδοξίας στη Μητρόπολη Βελγίου

Οικουμενικό Πατριαρχείο / Μητροπόλεις Οικουμενικού Θρόνου

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης **αναμένεται στις Χώρες της Μπενελούξ για να προεξάρχει στις εορταστικές εκδηλώσεις του Χρυσού Ιωβηλαίου** της Ιεράς Μητροπόλεως Βελγίου. Αναμένοντας την άφιξή του, η Ιερά Μητρόπολη Βελγίου προβαίνει στην δημοσίευση του τρίτου στην σειρά «εισοδικού» κειμένου, το οποίο αφορά στον ρόλο του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην Ορθόδοξη Εκκλησία.

Ο ρόλος του Οικουμενικού Πατριαρχείου
στην Ορθόδοξη Εκκλησία

Το Οικουμενικό Πατριαρχείο, με έδρα την Κωνσταντινούπολη, είναι ο πρώτος πατριαρχικός θρόνος της Ορθόδοξης Εκκλησίας με ιστορία δεκαεπτά αιώνων. Στη διαχρονική του πορεία αποτελεί το κέντρο και το σημείο αναφοράς των κατά τόπους Ορθόδοξων Αυτοκέφαλων Εκκλησιών, λόγω του «πρωτείου τιμής», τόσο στη διακονία της πανορθόδοξης ενότητας, σε πνεύμα αγάπης, ειρήνης και αμοιβαίου σεβασμού, όσο και στο συντονισμό των δραστηριοτήτων της Ορθόδοξης Εκκλησίας.

Μετά την ανακήρυξη, από τον αυτοκράτορα Μέγα Κωνσταντίνο, της πόλης του Βύζαντος σε πρωτεύουσα της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας το 330μ.Χ., μία σειρά από σπουδαία γεγονότα της εκκλησιαστικής ιστορίας εξασφάλισαν στον επίσκοπο της Νέας Ρώμης–Κωνσταντινουπόλεως υψηλή θέση και προνόμια.

Οι Οικουμενικές Σύνοδοι που ακολούθησαν αναγνώρισαν στον θρόνο της Κωνσταντινούπολης τα ίσα «πρεσβεία τιμής» με τον θρόνο της Ρώμης καθώς και το δικαίωμα της εκκλήτου. Ιδιαίτερα μετά το Σχίσμα (1054) μεταξύ των Εκκλησιών Ανατολής και Δύσης, ο Οικουμενικός Πατριάρχης διακονεί ως «πρώτος μεταξύ ίσων» και διαδραματίζει υπεύθυνο και πρωταγωνιστικό ρόλο τόσο στην προστασία και προβολή της ορθόδοξης πίστης όσο και στη διασφάλιση της ενότητας όλης της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Καθίσταται ακόμη κέντρο μαρτυρίας, οικουμενικότητας και διαφύλαξης της συνοδικότητας και αξιόπιστος εγγυητής της συνέχειας της ορθόδοξης παράδοσης.

Το ιεραποστολικό έργο των αποστόλων Ανδρέα και Ιωάννη συνέχισε με μεγάλη επιτυχία η Εκκλησία της Κωνσταντινούπολης ήδη από την εποχή του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου. Κορυφώθηκε κατά τον 9ο και 10ο αι. με την ιεραποστολή προς τον σλαβικό κυρίως κόσμο, μεταδίδοντάς το αποθησαυρισμένο από τη μακροχρόνια ιστορική εμπειρία ορθόδοξο πνεύμα και διαποτίζοντας οντολογικά με το πνεύμα αυτό τα βάθη του σλαβικού πολιτισμού.

Με την ιεραποστολική της δραστηριότητα κατέστη Μητέρα Εκκλησία όλων των προσελθόντων, μέσω αυτής, στη χριστιανική πίστη λαών. Συνεπώς, οι Εκκλησίες των εκχριαστιανισμένων εθνών αποτείνονται προς διακανονισμό του εσωτερικού τους εκκλησιαστικού βίου προς τη Μητέρα Εκκλησία, η οποία προβαίνει είτε στην παροχή οδηγιών περί άγνωστων ή ασαφών εκκλησιαστικών ζητημάτων είτε στην αποκατάσταση της κανονικότητας. Ως «προσκαλούσα Εκκλησία», κατόρθωσε αρμονικά να διαφυλάξει και την αρχή της συνοδικότητας αλλά και της μη παρέμβασης στις εσωτερικές υποθέσεις των άλλων Εκκλησιών. Ο ποιμαντικός και εποικοδομητικός ρόλος, η ευθύνη και ο βαθύς σεβασμός προς την πολιτισμική, εθνική και θρησκευτική ταυτότητα των λαών, η δημιουργία γραπτής γλώσσας για τους Σλάβους, καθώς επίσης η άρνηση του εξαναγκασμού και της βίας στον εκχριστιανισμό προσέδωσαν στο Οικουμενικό Πατριαρχείο τον χαρακτηρισμό «χρυσούς φάρος της Ορθοδοξίας».

Αμέσως μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης (1453) ο Οικουμενικός Πατριάρχης Γεννάδιος Β΄ Σχολάριος αναγνωρίστηκε από την οθωμανική εξουσία ως ηγέτης-εθνάρχης των ορθόδοξων λαών. Καθ’ όλη τη δύσκολη και ταραχώδη περίοδο της τουρκοκρατίας το Οικουμενικό Πατριαρχείο, ως στοργική Μητέρα,

ανέλαβε το έργο της προστασίας και περίθαλψης των υπόδουλων ορθοδόξων λαών και με πολύ σύνεση και σοφία, παρά την κρισιμότητα των καιρών και τις ιδιαίτερα αντίξοες συνθήκες, κατόρθωσε να καταστεί τόσο το σύμβολο ενότητας, διακονώντας και στηρίζοντας τις ορθόδοξες Εκκλησίες όσο και ο αυθεντικός εκφραστής και αξιόπιστος εγγυητής της συνέχειας της ορθόδοξης παράδοσης, της πίστης και της αυτοσυνειδησίας των Ορθοδόξων.

Μεγάλη επίσης υπήρξε η ευθύνη του Οικουμενικού Θρόνου για την οργάνωση και λειτουργία της παιδείας των Ορθοδόξων. Η πατριαρχική μέριμνα για την εξέλιξη της παιδείας ήταν διαχρονική και διακτινιζόταν σε όλη την περιφέρεια φθάνοντας μέχρι την τελευταία εκκλησιαστική κοινότητα την υπαγόμενη στη δικαιοδοσία του θρόνου. Παράλληλα ενδιαφερόταν για τη στελέχωση της Πατριαρχικής Αυλής και Σχολής με ικανά και πεπαιδευμένα πρόσωπα. Σταδιακά σε όλη την επικράτεια και κυρίως στα μεγάλα αστικά κέντρα, όπου υπήρχε η οικονομική δυνατότητα, δημιουργήθηκαν σχολεία και ανώτερες σχολές.

Η ευρύτατη δικαιοδοσία του Οικουμενικού Πατριαρχείου άρχισε σταδιακά να μειώνεται, εξαιτίας της παραχώρησης -ως κανονικής του αρμοδιότητας- της Αυτοκεφαλίας, με γνώμονα την ελευθερία, την αγάπη και την ενότητα, στις τοπικές θυγατέρες Εκκλησίες, όπως της Ρωσίας (1589), της Ελλάδος (1850), της Σερβίας (1879), της Ρουμανίας (1885), της Πολωνίας (1924), της Αλβανίας (1937), της Βουλγαρίας (1945), της Τσεχίας και Σλοβακίας (1998).

Το Οικουμενικό Πατριαρχείο εκλήθη κατά το παρελθόν με αίσθημα ευθύνης να συντονίσει αλλά και να αποφασίσει για διορθόδοξα θέματα. Κάθε φορά δε, που με οδύνη παρακολουθούσε τη διασάλευση της ενότητας μεταξύ των Ορθοδόξων κατέβαλε εργώδη, συστηματική και επιτυχή προσπάθεια τόσο για την επανασύσφιξη των διορθόδοξων σχέσεων όσο και για τη σφυρηλάτηση και διαθέρμανση της ενότητας και την υπερίσχυση της αλήθειας και αγάπης. Οι διορθόδοξες συναντήσεις και οι διάλογοι συνέβαλαν τα μέγιστα στην επίτευξη του στόχου αυτού.

Μέγα ιστορικό γεγονός αποτελεί η σύγκλιση, υπό την προεδρεία του Οικουμενικού Πατριάρχη, της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου στην Κρήτη το 2016. Κατά τις εργασίες της τονίστηκε ο βασικός της σκοπός, ο οποίος συνίσταται στη διατράνωση και διαφύλαξη της ενότητας των Ορθοδόξων Εκκλησιών. Μιας ενότητας που εδράζεται στην κοινή πίστη, στο Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας, στους ιερούς κανόνες και στη μακραίωνη παράδοση της Ορθοδοξίας. Παρείχε ακόμη τη δυνατότητα -πέραν της απαντήσεως σε καίρια ζητήματα που αφορούν τους ορθόδοξους πιστούς και τον σύγχρονο κόσμο- της κοινωνίας, εξωτερικεύσεως της αγωνίας και των προβλημάτων, αλλά και επικοινωνίας,

διαλόγου, καταλλαγής, ανταλλαγής εμπειριών και σκέψεων, που θα συμβάλουν στην περαιτέρω σφυρηλάτηση των σχέσεων για την εδραίωση της ενότητας, της ανθρωπιάς, του πνεύματος της αγάπης και της ειρήνης.

Σήμερα η Μεγάλη του Χριστού Εκκλησία αναπτύσσει και άλλη αξιόλογη δράση και αναλαμβάνει σημαντικές πρωτοβουλίες σε καίριους τομείς. Ως ιδρυτικό μέλος του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών και δυναμικός παράγοντας της Οικουμενικής Κίνησης πρωτοστατεί στην πραγματοποίηση των Διαχριστιανικών Διαλόγων, ενώ παράλληλα προωθεί τη διαθρησκειακή προσέγγιση με τον Ιουδαϊσμό και το Ισλάμ.

Το Οικουμενικό Πατριαρχείο ακόμη είναι πρωτοπόρο στις οικολογικές δράσεις διοργανώνοντας ημερίδες, σεμινάρια και συμπόσια, προσφορά η οποία αποδεικνύεται σπουδαία, διότι κατόρθωσε να συνδέσει την προσπάθεια σωτηρίας του περιβάλλοντος με τον αγώνα σωτηρίας της ανθρώπινης ψυχής, προτρέποντας ποικιλοτρόπως τους πιστούς να επιδείξουν περισσότερο ενδιαφέρον για τα οικολογικά ζητήματα και προβάλλοντας την ορθόδοξη οικολογική θεολογία.

Ως επισφράγιση αυτού του άρθρου επιλέξαμε το παρακάτω κείμενο: «Εδώ, στην Πρώτη Εκκλησία, επιτελέστηκε μυστήριο μέγα, το οποίο υπερβαίνει την ανθρώπινη λογική και κατανοείται μόνο υπό το πρίσμα της πίστεως και της συνεργίας του ουρανού και της γης. Εδώ θεμελιώθηκε η αρχή των δογμάτων, από εδώ ξεκίνησε η θεολογία, εδώ κατεγράφη η σοφία των Πατέρων μας, εδώ πραγματοποιήθηκαν οι Οικουμενικές Σύνοδοι, εδώ στοιχειοθετήθηκε η αρχή των Ιερών Παραδόσεών μας, εδώ θεσπίστηκαν οι Ιεροί Κανόνες, εδώ βιώθηκε και άνθησε ο μοναχισμός, εδώ οργανώθηκε ο εκχριστιανισμός των λαών και εδώ ευλογήθηκε η εκκλησιαστική υπόσταση όλων των νεοπαγών κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών... Όλος αυτός ο πολύτιμος και πλούσιος αμητός καθορίζει την πατριαρχική μας πορεία, όπως καθόρισε την πορεία των αοιδίμων προκατόχων μας, και είμαι βέβαιος ότι θα εμπνεύσει και την πορεία των διαδόχων μας. Με αυτά που μας κληροδότησε η Ορθόδοξη Εκκλησία πορευόμαστε για τη δόξα του Χριστού, την ενότητα των Εκκλησιών και τη σωτηρία των ανθρώπων. Με τη χάρη του Θεού, έτσι κινηθήκαμε και η επιθυμία μας είναι έτσι και να τελειώσουμε».(Συνέντευξη της Α. Θ. Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου στο δημοσιογράφο ZivojinRakocevicγια τη Σερβική εφημερίδα «Politika».

Το έτος 2019 συμπληρώνονται πενήντα χρόνια από την ίδρυση της Ιεράς Μητροπόλεως Βελγίου και Εξαρχίας Κάτω Χωρών και Λουξεμβούργου από το Οικουμενικό μας Πατριαρχείο. Οι εορτασμοί αυτής της επετείου κορυφώνονται τον προσεχή Νοέμβριο με την άφιξη του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου. Το πρόγραμμα αρχίζει στις 5 Νοεμβρίου με Οικολογικό Συμπόσιο και επισκέψεις σε Ναούς της Ολλανδίας.

Ακολουθεί στο Βέλγιο ο Πανηγυρικός Εσπερινός στις 9 Νοεμβρίου, η Πατριαρχική Θεία Λειτουργία στον Μητροπολιτικό Ναό των Βρυξελλών, δεξίωση και επίσημο δείπνο στις 10 Νοεμβρίου, και ολοκληρώνεται στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου στις 14 Νοεμβρίου.